

نقش شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی در دوران کرونا (مورد مطالعه: آموزش عالی)

وحید عسگری^۱، علی جعفری^{۲*}

(۱) کارشناس ارشد، گروه علوم ارتباطات، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

(۲) دانشیار گروه علوم ارتباطات، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

*نویسنده مسئول: ali.jafari@iau.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

تاریخ دریافت مقاله ۱۴۰۱/۰۷/۱۲

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی در دوران کرونا بود. روش تحقیق از نظر هدف از نوع کاربردی و از نظر شیوه گردآوری اطلاعات از نوع پیمایشی است. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان دانشگاههای شهر اردبیل در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ و روش مورد استفاده برای نمونه گیری، روش تصادفی طبقه ای بود. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد که تعداد نمونه آماری برابر ۳۸۱ نفر برآورد گردید. به منظور گردآوری داده ها پرسشنامه استاندارد شبکه های اجتماعی و پرسشنامه کیفیت یادگیری الکترونیکی مورد استفاده قرار گرفت. تعیین اعتبار پرسشنامه بوسیله اعتبار صوری و پایایی نیز از طریق آزمون آلفای کرونباخ انجام گردید. فرضیه ها با استفاده از نرم افزار spss تحلیل گردید و برای آزمون آنها از رگرسیون ساده استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که شبکه های اجتماعی بر ابعاد کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس، خلق فضای یادگیری شبیه به کلاس درس حضوری، تقویت فعالیتهای گروهی، تسهیل فرایند یادگیری و تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان) در دوران کرونا تاثیر مثبت معناداری دارد.

کلید واژگان: شبکه های اجتماعی، کیفیت یادگیری الکترونیکی، کیفیت آموزشی، کرونا.

مقدمه

طبق آمار جهانی اعلام شده، نرخ مرگ و میر ۳/۴ درصد برای این بیماری ثبت شده است (وانگ، تانگ^۲، ۲۰۱۹). علایم اولیه کووید-۱۹ شامل تب، درد عضلانی و خستگی است (هونگ، وانگ، لی، رن، زهو و هو^۳، ۲۰۲۰). عدم وجود هرگونه درمان یا پیشگیری قطعی به این بیماری، استرس و نگرانی زیادی را در جوامع ایجاد کرده است (آندسون، هیستربرگ، کلینبرگ و هولینسورگ^۴، ۲۰۲۰).

با ظهور فناوریهای یادگیری، فرآیند یاددهی یادگیری دچار تحولات اساسی شده است و چالش امروز،

بیماری کووید-۱۹ از شهر ووهان چین در اواخر دسامبر سال ۲۰۱۹ بر اثر ابتلا به ویروس جدید کرونا شروع شد (ویو، لیونگ و لیونگ^۱، ۲۰۲۰). بر اساس اعلام سازمان جهانی بهداشت در بازه زمانی دسامبر ۲۰۱۹ تا می ۲۰۲۰، در بیش از ۲۱۳ کشور جهان، حدود ۶۰۳۳/۷۴۳ مورد جدید و ۳۶۶،۸۹۰ مرگ گزارش شد. در همین زمان در ایران تعداد موارد ابتلا و مرگ به ترتیب ۱۴۶،۶۶۸ و ۷،۶۷۷ بوده است. در ۳۰ ژانویه ۲۰۲۰، سازمان جهانی بهداشت همه گیری کووید-۱۹ را به عنوان فوریت بهداشت عمومی با نگرانی بین المللی اعلام کرد (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۲۰).

2. Wang, Tang

3. Huang, Wang, Li, Ren, Zhao, Hu

4. Anderson, Heesterbeek, Klinkenberg, Hollingsworth

1. Wu, Leung &, Leung

های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت آموزشی) در دوران کرونا چه تاثیری دارد؟

لاسول در سال ۱۹۴۸ در مقاله ای تحت عنوان «ساخت و کارکرد ارتباطات در جامعه» برای پیام سه نقش مشخص را تعریف می کند: نقش نظارت بر محیط (نقش خبری): برای آن که انسان بهتر بتواند به زندگی اجتماعی خود ادامه دهد و در صحنه فعالیت های اجتماعی راه مناسب تری برگزیند و مسئولیت های فردی و عمومی را با آگاهی کامل به عهده بگیرد باید همیشه در جریان حوادث و اتفاقاتی که هر لحظه در محیط اطراف و پیرامون او روی می دهد، قرار داشته باشد. ایجاد و توسعه همبستگی های اجتماعی افراد (نقش تفسیر و راهنمایی): بر اساس نقش دوم ضرورت تکمیل اخبار و تجزیه و تحلیل و تفسیر خبری و به طور کلی راهنمایی افکار عمومی مطرح می شود. انتقال میراث فرهنگی (نقش آموزشی): نقش سوم مورد نظر لاسول برای وسایل ارتباط جمعی کمک به انتقال میراث فرهنگی جامعه از نسل های گذشته به نسل های آینده است. زیرا که هر نسلی برای ادامه زندگی ناچار است که از تجربیات نسل قبل استفاده کند و وسایل ارتباط جمعی با انتخاب ارزش ها و معیارهای فرهنگی نسل های گذشته، نسل معاصر را راهنمایی می کنند.

یادگیری الکترونیکی، یک رویکرد جدید در آموزش است که فرآیند آموزش و یادگیری متمرکز بر یادگیرنده و یادگیری مادام العمر را برجسته می کند. هورتون (۲۰۱۱) تعریف ساده ای را ارائه می کند: از نظر هورتون یادگیری الکترونیکی عبارت است از کاربرد فناوریهای اطلاعاتی و رایانه ای که می توان برای خلق تجربه ی یادگیری از آن استفاده کرد.

کان (۲۰۰۰) مصادیق یادگیری الکترونیکی را در یادگیری مبتنی بر شبکه، آموزش مبتنی بر اینترنت و یادگیری پیشرفته می داند. در تعاریف دیگر، یادگیری الکترونیکی به آموزشهایی اطلاق می شود که از طریق وسایل ارتباط الکترونیکی از قبیل اینترنت، اینترنت،

چگونگی سوق دادن افراد به ویژه کارکنان سازمان به یادگیری الکترونیکی و جذاب نمودن این آموزشهاست. یادگیری الکترونیکی، یادگیری مبتنی بر وبسایت است که در آن توزیع اطلاعات، ارتباط و دانش به منظور آموزش و توسعه انجام می گردد و یکی از نوآوری های مهم در عرصه تحولات آموزشی است که در قالب نظام های مختلف مثل یادگیری رایانه محور^۱، یادگیری برخط^۲، یادگیر نابرخط^۳، یادگیری شبکه محور^۴ و یادگیری تحت شبکه^۵ ارائه می شود (اعلامی و همکاران، ۱۳۹۸).

یکی از اساسی ترین دیدگاه های یادگیری که در سال های اخیر مورد توجه قرار گرفته است یادگیری الکترونیکی می باشد. مفهوم یادگیری الکترونیکی^۶ بهره گیری مستمر از تکنولوژی اطلاعات در امور اداری و سازمانی است (شریفی و اسلامیه، ۱۳۹۰). از خصوصیت های یادگیری الکترونیکی ارتباط آن با مقاصد آموزشی است (کلارک و مایر^۷، ۲۰۱۴).

کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت آموزشی) در دوران کرونا با کمک شبکه های اجتماعی افزایش یافته است. امروزه گسترش فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی بر ابعاد مختلف زندگی بشر تاثیر گذاشته است. با کم رنگ شدن اهمیت زمان و مکان و بی نیازی به مکان مشترک برای برقرار ارتباط، افراد به شکل بسیار آسان تری می توانند در فضای مجازی با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. این شکل جدید برقراری ارتباط موجب تحول در فرهنگ و هویت جوامع می شود (خواجه شکوهی، ۱۳۹۲: ۱۰۳).

در حال حاضر شبکه های اجتماعی مجازی به یکی از مهم ترین ابزارهای ارتباطی در سطح جامعه و جهان تبدیل شده و از شهرت فراوانی برخوردار هستند (پمپک^۸ و همکاران، ۲۰۰۹: ۱۱۶). با توجه به مطالب ذکر شده، هدف از پژوهش حاضر پاسخ به این سوال است که شبکه

1. Computer based
2. Online learning
3. Offline learning
4. Web based learning
5. Education network
6. Electronic learning orientation
7. Clark & Mayer
8. Pempek

اجتماعی بر افزایش یادگیری الکترونیکی به عنوان مؤلفه اثرگذار مثبت بر خلاقیت دانشجویان محسوب می شود.

موحدی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که پس از آموزش تفاوت معناداری در خودکارآمدی در مقایسه با گروه کنترل، گروه آزمایش بعد از دو ماه پس از آموزش برتری خود را حفظ کردند. نتایج پژوهش، بیانگر تأثیر مثبت استفاده از یادگیری تلفیقی مبتنی بر شبکه های اجتماعی بر خودکارآمدی بود.

احمدی و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین قصد یادگیری سیار در دانشگاه صنعتی امیرکبیر با هر یک از سه عامل اثرگذار مدل رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد و همه ایتیم های یادگیری سایر با اجرای این مدل در وضعیت ضعیف تری بودند و عامل استفاده از شبکه های اجتماعی بر میزان یادگیری دانشجویان تأثیر مثبتی داشته است.

خسروی و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که چهار بعد یادگیرنده، اجتماعی، تعامل و قابلیت استفاده از موبایل در امر یادگیری بر اساس مدل تأثیرگذار بودند ولی این سبک یادگیری در یادگیری های عمیق تأثیری نداشت و بیشتر در یادگیری های سطحی موثر بود.

زمانی و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که برگزاری دوره های آموزشی، برنامه ریزی آموزشی، اطلاع رسانی و اعطای تسهیلات مالی به عنوان مهمترین راهکارهای توسعه یادگیری سیار در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان معرفی شدند. سعیدی نجات و وفایی نجار (۱۳۹۰) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که آموزش مجازی یک روش جدید و موفق آموزشی است که برای دستیابی به اهداف عالی آن نیاز به تداوم، زمان و ارتقای دسترسی به رایانه و اینترنت در کل جامعه می باشد.

اکسترانت و هایپر تکست ارائه می شود. سلومن یادگیری الکترونیکی را به معنی استفاده از فناوری در یادگیری می داند که یادگیری بطور عمده از طریق اینترنت، اینترنت، شبکه ارتباطی داخلی خارجی با وب ارائه یا دریافت می شود.

در تاج و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و کیفیت تجارب یادگیری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با مؤلفه های کیفیت تجارب یادگیری (کیفیت منابع، کیفیت محتوا، انعطاف پذیری و رابطه استاد - دانشجو) در سطح آلفای ۰/۰۱ رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. نجفloo و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که سواد اطلاعاتی همه دانشجویان با میانگین ۷/۵۹ و انحراف معیار ۲/۴۱ در سطح متوسط است. بیشترین سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان در حیطه دسترسی مؤثر و کارا به اطلاعات مورد نیاز و کمترین سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان در حیطه آگاهی از موارد حقوقی و قضایی به دسترسی و استفاده از اطلاعات مربوط بود. فعالیت های پژوهشی دانشجویان نیز با سطح سواد اطلاعاتی و میزان استفاده از شبکه های اجتماعی دانشجویان رابطه مثبت و معنی داری دارد.

حسینی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی فواید بسیاری دارد اما باید بطور سنجیده (به موقع و به اندازه و آگاهانه) از آن استفاده شود تا بتوان از اثرات سوء آن بر زندگی افراد به ویژه بر یادگیری و روند تحصیلی افراد پیشگیری کرد. بنی هاشم و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که خلاقیت دانشجویان گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل با ضریب اطمینان ۹۵٪، به طور معناداری ۲/۷۰ افزایش یافته است. بر اساس نتایج پژوهش آنها، شبکه های

با توجه بررسیهای انجام شده می‌توان گفت که در این پژوهش‌ها نقش شبکه‌های اجتماعی بر روی متغیرهای دیگر مانند خلاقیت دانشجویان و سواد اطلاعاتی انجام شده ولی با توجه به اینکه مسئله بحران کرونا یک مسئله جدید می‌باشد، مورد توجه قرار نگرفته و تحقیقات محدودی در دسترس پژوهشگر قرار گرفت که در این پژوهش وضعیت کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت آموزشی) در دوران کرونا مورد توجه بیشتری قرار خواهد گرفت.

رولا و زاپیرن^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی نتایج مثبتی را از تأثیر و سودمندی برنامه‌های کاربردی موبایل در امر یادگیری نشان می‌دهند. در حقیقت با توجه به عوامل تأثیرگذار بر استفاده بیشتر از یادگیری سیار در امر آموزش و یادگیری در بین دانشجویان با توجه به تحقیقات انجام شده و نتیجه پژوهش حاضر که حاکی از پایین بودن میزان آشنایی و کاربرد و سودمندی یادگیری سیار در بین دانشجویان است، عواملی چون نبود راهکارهای مناسب آموزشی، اداری و اجتماعی در دانشگاه موجب پایین بودن آشنایی و کاربرد و سودمندی است. جک^۲ (۲۰۱۸) به این نتیجه رسید که یادگیری سیار رابطه‌ی مثبت و معناداری با سواد اطلاعاتی دارد. طبق نتایج تأثیری که سواد اطلاعاتی بر افزایش مهارت‌های یادگیری دارد، می‌توان گفت یادگیرنده الکترونیکی نیاز بیشتری به مهارت‌های سواد اطلاعاتی و استفاده از شبکه‌های اجتماعی دارد که با افزایش سواد اطلاعاتی باعث گسترش یادگیرنده الکترونیکی در افراد می‌شود.

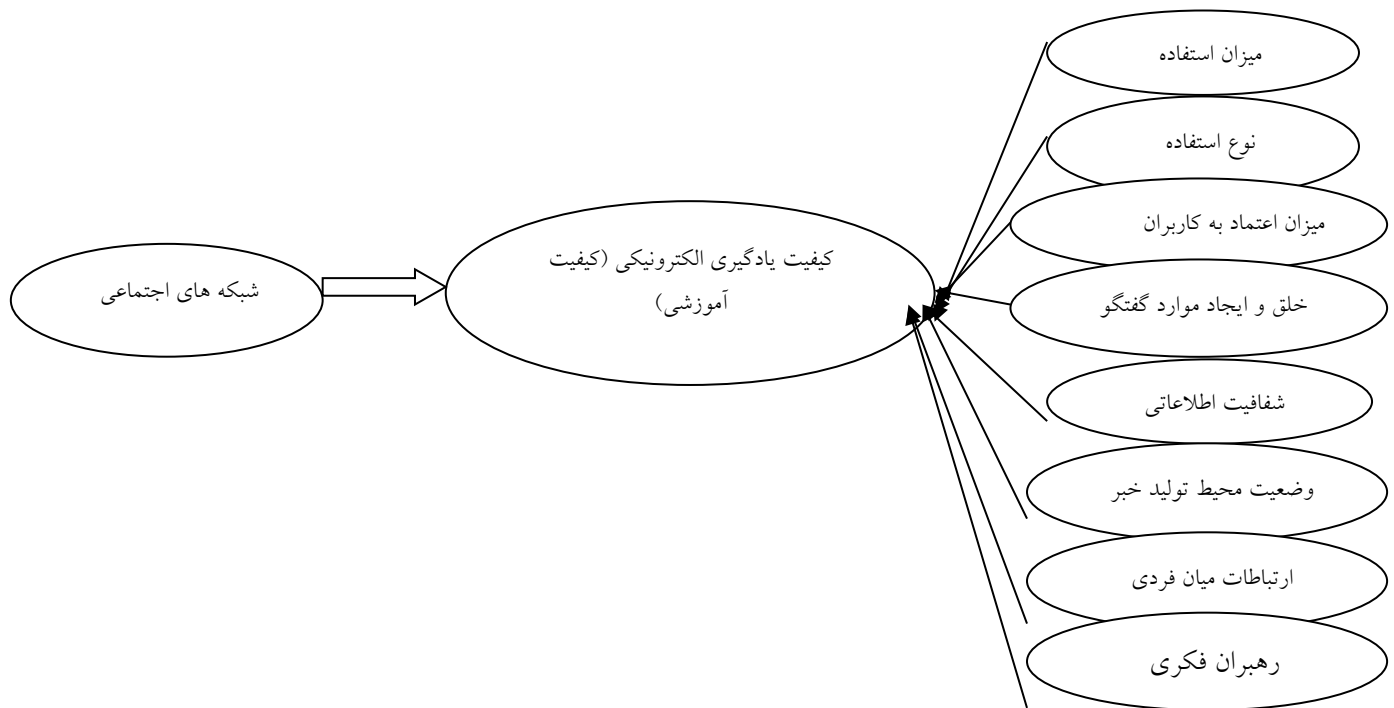
کلارک و مایر^۳ (۲۰۱۷) نشان دادند که تلفیق ساده و سطحی عناصر آموزش با امکانات و ابزارهای فن آوران، بدون شناخت کافی از قابلیت‌ها و ویژگی‌های این محیط، علاوه بر کاهش کیفیت یادگیری، موجب نارضایتی و افت تحصیلی در یادگیرندگان می‌شود. رنک و همکاران^۴ (۲۰۱۷) به این نتیجه رسیدند که استفاده از شبکه‌های اجتماعی تأثیر مثبتی بر سواد اطلاعاتی دارد. همچنین یادگیری الکترونیکی تأثیر معناداری بر سواد اطلاعاتی دارد و ابعاد یادگیری الکترونیکی تأثیر مثبت و معناداری با سواد اطلاعاتی دارند.

1- Rola and Zapirain

2- Jeck

3 -Clarak and Mayer

4-Renk

شکل. مدل مفهومی پژوهش (مجردی و همکاران، ۱۳۹۳) و واتکینس و همکاران (۲۰۰۴)

۶- استفاده از شبکه های اجتماعی در تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

روش شناسی

تحقیق حاضر از لحاظ هدف از نوع کاربردی و از لحاظ روش گرد آوری اطلاعات روش تحقیق مورد نظر از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان دانشگاههای شهر اردبیل در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ (آزاد به تعداد ۸۵۰۰، پیام نور به تعداد ۲۵۰۰۰، محقق به تعداد ۱۱۰۰۰ و علمی کاربردی به تعداد ۲۰۰۰ نفر) می باشد. روش مورد استفاده برای نمونه گیری تصادفی طبقه ای بود. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد تعداد نمونه آماری برابر ۳۸۱ نفر بدست آمد. برای گردآوری اطلاعات از ابزار پرسشنامه استفاده شده است:

فرضیه اصلی پژوهش:

فرضیه اصلی: شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت آموزشی) در دوران کرونا تاثیر معنی داری دارد.

فرضیه های فرعی پژوهش:

- ۱- استفاده از شبکه های اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.
- ۲- استفاده از شبکه های اجتماعی در خلق فضای یادگیری شبیه به کلاس درس حضوری در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.
- ۳- استفاده از شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.
- ۴- استفاده از شبکه های اجتماعی در تقویت فعالیتهای گروهی در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.
- ۵- استفاده از شبکه های اجتماعی در تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

هستند. ۳/۹ درصد پاسخگویان با کمترین فراوانی در مقطع تحصیلی کاردانی و ۴/۹ درصد نیز با بیشترین فراوانی در مقطع تحصیلی کارشناسی هستند. ۱۷/۱ درصد پاسخگویان با کمترین فراوانی گزینه اصلاً و ۳۹/۶ درصد نیز با بیشترین فراوانی گزینه کمتر از یک ساعت را جواب دادند. ۱۴/۴ درصد پاسخگویان با کمترین فراوانی گزینه اصلاً و ۳۲/۸ درصد نیز با بیشترین فراوانی گزینه یک تا سه ساعت را جواب دادند. ۱۴/۷ درصد پاسخگویان با کمترین فراوانی گزینه اصلاً و ۳۳/۱ درصد نیز با بیشترین فراوانی گزینه یک تا سه ساعت را جواب دادند.

پرسشنامه شبکه های اجتماعی: پرسشنامه (مجردی و همکاران، ۱۳۹۳) با ۳۴ گویه و ۸ مولفه شامل (میزان استفاده سوالات ۱ تا ۵، نوع استفاده سوالات ۶ تا ۱۲ و میزان اعتماد به کاربران سوالات ۱۳ تا ۱۹؛ خلق و ایجاد موارد گفتگو سوالات ۲۰ تا ۲۲؛ شفافیت اطلاعاتی سوالات ۲۳ تا ۲۵؛ وضعیت محیط تولید خبر سوالات ۲۶ تا ۲۸؛ ارتباطات میان فردی سوالات ۲۹ تا ۳۱ و رهبران فکری سوالات ۳۲ تا ۳۴) و با مقیاس اندازه گیری لیکرت اندازه گیری شد.

پرسشنامه کیفیت یادگیری الکترونیکی: منظور از کیفیت یادگیری الکترونیکی نمره ای است که پاسخگویان از اجرای پرسشنامه ۱۸ سوالی واتکینس و همکاران^۱ (۲۰۰۴) در ۶ بعد (دسترسی به فناوری سوالات ۱-۹، انگیزش سوالات ۱۰-۱۲، توانایی یادگیری از طریق رسانه ها سوالات ۱۳-۱۵، گفتگوهای گروهی اینترنتی سوالات ۲۱-۲۳، مسایل مهم جهت موفقیت در یادگیری الکترونیکی سوالات ۲۴-۲۷) بدست می آورند.

برای برآورد اعتبار پرسشنامه از اعتبار صوری استفاده شد بدین معنا که پرسشنامه به تایید اساتید حوزه رسانه و علوم تربیتی رسید. برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار پرسشنامه نیز از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. برای آزمون با هدف های پژوهشی، حصول پایایی بین ۰/۶ تا ۰/۸ کافی و مناسب است. با توزیع ۳۵ پرسشنامه بین جامعه آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ پایایی پرسشنامه های تحقیق به شرح ذیل بدست آمد: شبکه های اجتماعی ۰/۸۰ و کیفیت یادگیری الکترونیکی ۰/۷۶.

یافته ها

یافته های توصیفی نشان داد که ۲۷/۶ درصد پاسخگویان زن و ۷۲/۴ درصد نیز مرد هستند. ۵/۰ درصد پاسخگویان با کمترین فراوانی در گروه سنی ۴۰ تا ۴۹ سال و ۸۴/۰ درصد با بیشترین فراوانی در گروه سنی زیر ۳۰ سال

^۱. Watkins et.al

نقش شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی در دوران کرونا (مورد مطالعه: آموزش عالی)/عسگری و جعفری

جدول ۱. شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیرهای پژوهش

آماره	شبکه های اجتماعی	یادگیری الکترونیکی	کیفیت باز اندیشی	خلق فضای یادگیری شبیه به کلاس
میانگین	۳/۹۷	۴/۶۵	۴/۴۳	۴/۳۷
انحراف معیار	۰/۴۵	۰/۳۴	۰/۳۳	۰/۴۵

طبق نتایج جدول ۱ میانگین شبکه های اجتماعی ۳/۹۷، یادگیری الکترونیکی ۴/۶۵، کیفیت باز اندیشی ۴/۴۳ و خلق فضای یادگیری شبیه به کلاس ۴/۳۷ است.

جدول ۲. شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیرهای پژوهش

آماره	توجه به برابری در دسترسی دانشجویان	تقویت فعالیتهای گروهی	تسهیل فرایند یادگیری	تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن
میانگین	۲/۷۴	۳/۱۹	۳/۴۴	۴/۶۲
انحراف معیار	۰/۸۰	۰/۱۴	۰/۴۸	۰/۳۷

به منظور تعیین نرمال بودن توزیع متغیرهای تحقیق از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده گردید که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است:

طبق نتایج جدول ۲ میانگین توجه به برابری در دسترسی دانشجویان ۲/۷۴، تقویت فعالیتهای گروهی ۳/۱۹، تسهیل فرایند یادگیری ۳/۴۴ و تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن ۴/۶۲ است.

جدول ۳. نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف جهت تعیین نرمال بودن توزیع متغیرهای تحقیق

آماره	شبکه های اجتماعی	یادگیری الکترونیکی
میانگین	۳/۹۷	۴/۶۵
انحراف معیار	۰/۴۵	۰/۳۴
مقدار Z کولموگروف-اسمیرنوف	۰/۸۰۸	۰/۴۲۵
سطح معنی داری	۰/۱۲۱	۰/۲۱۴

تحلیل فرضیات باید از آزمون پارامتریک (رگرسیون) استفاده کرد.

فرضیه اصلی: شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت آموزشی) در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

طبق نتایج جدول ۳ و با توجه به اینکه سطح معنی داری خطای آزمون برای سطح اطمینان ۰/۹۵ بیش از ۰/۰۵ است، بنابراین می توان گفت که توزیع متغیرهای شبکه های اجتماعی و یادگیری الکترونیکی نرمال است و جهت

جدول ۴. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۶۶	۰/۴۴	۰/۴۳

آموزشی) برابر ۰/۶۶ و ضریب تعیین برابر ۰/۴۴ است. به عبارتی می توان گفت که ۰/۴۴ تغییرات کیفیت یادگیری

طبق نتایج جدول ۴ ضریب همبستگی بین شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت

الکترونیکی (کیفیت آموزشی) توسط شبکه‌های اجتماعی تعیین و ۰/۵۶ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می‌شود.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه‌های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی

Sig	T	ضریب استاندارد		مؤلفه‌ها
		ضریب استاندارد (Beta) بتا	انحراف معیار	
۰/۰۰۰	۲۳/۶۳۴	۰/۱۱۴	۲/۶۹۹	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۱۷/۲۸۲	۰/۶۶	۰/۴۹۴	شبکه‌های اجتماعی

متغیر کیفیت یادگیری الکترونیکی (کیفیت آموزشی) را

پیش بینی می‌کند.

فرضیه فرعی اول: استفاده از شبکه‌های اجتماعی در

کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس در دوران کرونا

تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود میزان p مشاهده

شده در این متغیر معنی‌دار است و نتایج نشان می‌دهد که

متغیر شبکه‌های اجتماعی با بتایی ($BETA= 0/66$)

جدول ۶. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه‌های اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۶۵	۰/۴۳	۰/۴۳

توان گفت که ۰/۴۳ تغییرات کیفیت یادگیری الکترونیکی

(کیفیت آموزشی) توسط شبکه‌های اجتماعی تعیین و

۰/۵۷ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می‌شود.

طبق نتایج جدول ۶ ضریب همبستگی بین شبکه‌های

اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس برابر

۰/۶۵ و ضریب تعیین برابر ۰/۴۳ است. به عبارتی می

جدول ۷. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه‌های اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس

Sig	T	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه‌ها
		ضریب استاندارد Beta	انحراف معیار	
۰/۰۰۰	۹/۹۹۵	۰/۱۷۳	۱/۷۳۱	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۱۶/۹۶۲	۰/۶۵	۰/۰۳۹	شبکه‌های اجتماعی

فرضیه فرعی دوم: استفاده از شبکه‌های اجتماعی در خلق

فضای یادگیری شبیه به کلاس درس حضوری در دوران

کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در جدول ۷ مشاهده می‌شود میزان p

مشاهده شده در این متغیر معنادار است و نتایج نشان می‌

دهد که متغیر شبکه‌های اجتماعی با بتایی

($BETA= 0/65$) متغیر کیفیت باز اندیشی در مدیریت

کلاس را پیش بینی می‌کند.

جدول ۸. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه‌های اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۴۶	۰/۲۱	۰/۲۱

توان گفت که ۰/۲۱ تغییرات کیفیت یادگیری الکترونیکی

(کیفیت آموزشی) توسط شبکه‌های اجتماعی تعیین و

۰/۷۹ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می‌شود.

طبق نتایج جدول ۸ ضریب همبستگی بین شبکه‌های

اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس برابر

۰/۴۶ و ضریب تعیین برابر ۰/۲۱ است. به عبارتی می

نقش شبکه های اجتماعی در کیفیت یادگیری الکترونیکی در دوران کرونا (مورد مطالعه: آموزش عالی)/ عسگری و جعفری

جدول ۹. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه های اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس

مؤلفه ها	ضرایب غیر استاندارد		ضرب استاندارد Beta	T	Sig
	B	انحراف معیار			
مقدار ثابت	۳/۶۳۸	۰/۱۰۲		۳۵/۵۷۷	۰/۰۰۰
شبکه های اجتماعی	۰/۲۳۹	۰/۰۲۴	۰/۴۶۱	۱۰/۱۰۶	۰/۰۰۰

فرضیه فرعی سوم: استفاده از شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در جدول ۹ مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتای $(BETA = ۰/۴۶)$ متغیر کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس را پیش بینی می کند.

جدول ۱۰. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش

ضرب همبستگی	ضرب تعیین	ضرب تعیین تعدیل شده
۰/۰۴	۰/۰۰	۰/۰۰

در دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش توسط شبکه های اجتماعی تعیین و $۰/۰۰$ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می شود.

طبق نتایج جدول ۱۰ ضریب همبستگی بین شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش برابر $۰/۰۴$ و ضریب تعیین برابر $۰/۰۰$ است. به عبارتی می توان گفت که $۰/۰۰$ تغییرات توجه به برابری

جدول ۱۱. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش

مؤلفه ها	ضرایب غیر استاندارد		ضرب استاندارد Beta	T	Sig
	B	انحراف معیار			
مقدار ثابت	۴/۶۱۱	۰/۰۶۳		۷۳/۷۴۷	۰/۰۰۰
شبکه های اجتماعی	۰/۰۱۸	۰/۰۲۲	۰/۰۴	۰/۸۱۴	۰/۴۱۶

فرضیه فرعی چهارم: استفاده از شبکه های اجتماعی در تقویت فعالیتهای گروهی در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در جدول ۱۱ مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار نیست و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی بر توجه به برابری دسترسی دانشجویان تاثیر معنی داری ندارد.

جدول ۱۲. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه های اجتماعی در تقویت فعالیت های گروهی

ضرب همبستگی	ضرب تعیین	ضرب تعیین تعدیل شده
۰/۱۴	۰/۰۲	۰/۰۱

فعالتهای گروهی توسط شبکه های اجتماعی تعیین و $۰/۰۲$ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می شود.

طبق نتایج جدول ۱۲ ضریب همبستگی بین شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش برابر $۰/۱۴$ و ضریب تعیین برابر $۰/۰۲$ است. به عبارتی می توان گفت که $۰/۰۲$ تغییرات تقویت

جدول ۱۳. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه های اجتماعی در تقویت فعالیت های گروهی

Sig	T	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه ها
			انحراف معیار	B	
۰/۰۰۰	۹/۲۵۷		۰/۳۸۳	۳/۵۵۰	مقدار ثابت
۰/۰۰۴	۲/۸۹۷	۰/۱۴	۰/۱۲۰	۰/۳۴۸	شبکه های اجتماعی

(BETA= ۰/۱۴) متغیر تقویت فعالیت های گروهی را

پیش بینی می کند.
فرضیه فرعی پنجم: استفاده از شبکه های اجتماعی در تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در جدول ۱۳ مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی

جدول ۱۴. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه های اجتماعی در تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۳۴	۰/۱۱	۰/۱۱

که ۰/۱۱ تغییرات تقویت فعالیت های گروهی توسط شبکه های اجتماعی تعیین و ۰/۸۹ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می شود.

طبق نتایج جدول ۱۴ ضریب همبستگی بین شبکه های اجتماعی و تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا ۰/۳۴ و ضریب تعیین برابر ۰/۱۱ است. به عبارتی می توان گفت

جدول ۱۵. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه های اجتماعی در تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا

Sig	T	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه ها
			انحراف معیار	B	
۰/۰۰۰	۳۲/۶۴۳		۰/۱۱۸	۳/۸۳۶	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۷/۰۸۱	۰/۳۴	۰/۰۳۴	۰/۲۳۹	شبکه های اجتماعی

(BETA= ۰/۳۴) متغیر تسهیل فرایند یادگیری در دوران

کرونا را پیش بینی می کند.
فرضیه فرعی ششم: استفاده از شبکه های اجتماعی در تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در جدول ۱۵ مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی

جدول ۱۶. خلاصه مدل رگرسیون بین شبکه های اجتماعی در تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۵۱	۰/۲۶	۰/۲۶

عبارتی می توان گفت که ۰/۲۶ تغییرات تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان توسط شبکه های اجتماعی تعیین و ۰/۷۴ نیز توسط متغیرهای دیگر تعیین می شود.

طبق نتایج جدول ۱۶ ضریب همبستگی بین شبکه های اجتماعی و تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا ۰/۵۱ و ضریب تعیین برابر ۰/۲۶ است. به

جدول ۱۷. نتایج تحلیل رگرسیون ساده بین شبکه های اجتماعی در تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان

Sig	T	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه ها
			انحراف معیار	B	
۰/۰۰۰	۱۳/۷۱۷		۰/۱۸۴	۲/۵۲۶	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۱۱/۶۲۳	۰/۵۱۳	۰/۰۴۰	۰/۴۶۱	شبکه های اجتماعی

همانطور که در جدول ۱۷ مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی ($BETA = ۰/۵۱$) متغیر تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا را پیش بینی می کند.

بحث و نتیجه گیری

فرضیه فرعی اول: استفاده از شبکه های اجتماعی در کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در نتایج مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنادار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی ($BETA = ۰/۶۵$) متغیر کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس را پیش بینی می کند. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات در تاج و همکاران (۱۳۹۸)، نجفلو و همکاران (۱۳۹۶)، امیری (۱۳۹۵)، حسینی و همکاران (۱۳۹۵)، خسروی و همکاران (۲۰۱۴)، زمانی و همکاران (۲۰۱۴)، رلا و زاپیرن (۲۰۱۹)، جک (۲۰۱۸)، کلارک و مایر (۲۰۱۷) و رنک (۲۰۱۷) همسو می باشد در تبیین این فرضیه می توان گفت که گرایش به سایت های شبکه ی اجتماعی در سراسر دنیا همچنان رو به رشد است. شبکه های اجتماعی یکی از انواع رسانه های اجتماعی محسوب می شوند. رسانه های اجتماعی در سال های اخیر در زندگی آنلاین و آفلاین کاربران اینترنتی آنچنان تاثیرگذار بوده اند که شکل های ارتباطات اجتماعی نیز از این رسانه های جدید تاثیر پذیرفته است و استفاده از شبکه های اجتماعی فرصت و قدرت کیفیت باز اندیشی در مدیریت کلاس را به دانشجویان می دهد.

فرضیه فرعی دوم: استفاده از شبکه های اجتماعی در خلق فضای یادگیری شبیه به کلاس درس حضوری در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی ($BETA = ۰/۴۶$) متغیر کیفیت باز اندیشی در مدیریت

کلاس را پیش بینی می کند. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات بنی هاشمی و همکاران (۱۳۹۵)، موحدی و همکاران (۱۳۹۴)، خسروی و همکاران (۲۰۱۴)، زمانی و همکاران (۲۰۱۴)، رلا و زاپیرن (۲۰۱۹)، جک (۲۰۱۸)، کلارک و مایر (۲۰۱۷) و رنک (۲۰۱۷) همسو می باشد در تبیین این فرضیه می توان گفت که شبکه اجتماعی این امکان را برای اشخاص فراهم می آورد که توصیفات عمومی یا خصوصی برای خود ایجاد کنند، یا با دیگر اعضای شبکه ارتباط برقرار کنند، منابع خود را با آن ها به اشتراک بگذارند و این وضعیت باعث خلق فضای یادگیری شبیه به کلاس درس حضوری می گردد.

فرضیه فرعی سوم: استفاده از شبکه های اجتماعی در توجه به برابری دسترسی دانشجویان به ابزار آموزش در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

در نتایج مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار نیست و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی بر توجه به برابری دسترسی دانشجویان تاثیر معنی داری ندارد. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات در تاج و همکاران (۱۳۹۸)، نجفلو و همکاران (۱۳۹۶)، امیری (۱۳۹۵)، حسینی و همکاران (۱۳۹۵)، بنی هاشم و همکاران (۱۳۹۵)، موحدی و همکاران (۱۳۹۴)، رلا و زاپیرن (۲۰۱۹)، جک (۲۰۱۸)، کلارک و مایر (۲۰۱۷) و رنک (۲۰۱۷) همسو می باشد در تبیین این فرضیه می توان گفت که استفاده از شبکه های اجتماعی باعث به وجود آمدن وضعیتی برابر برای مخاطبان آموزشی قرار دهد.

فرضیه فرعی چهارم: استفاده از شبکه های اجتماعی در تقویت فعالیتهای گروهی در دوران کرونا تاثیر معنی داری دارد.

در نتایج مشاهده شد که میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی ($BETA = ۰/۱۴$) متغیر تقویت فعالیتهای گروهی را پیش بینی می کند. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات در تاج و همکاران (۱۳۹۸)، نجفلو و همکاران (۱۳۹۶)، خسروی و همکاران (۲۰۱۴)،

فرضیه فرعی ششم: استفاده از شبکه های اجتماعی در تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

همانطور که در نتایج مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنادار است و نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی با بتایی ($BETA = 0/51$) متغیر تنظیم دقیق برنامه و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا را پیش بینی می کند. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات در تاج و همکاران (۱۳۹۸)، نجفلو و همکاران (۱۳۹۶)، امیری (۱۳۹۵)، زمانی و همکاران (۲۰۱۴)، رلا و زاپیرن (۲۰۱۹)، جک (۲۰۱۸)، کلارک و مایر (۲۰۱۷) و رنک (۲۰۱۷) همسو می باشد در تبیین این فرضیه می توان گفت که با آمدن شبکه های اجتماعی مجازی، شکل جدیدی از زندگی در فضای مجازی شکل گرفت و روابط میان افراد با شکل سنتی آن تفاوت کرد و تاثیر غیرقابل انکاری بر روابط اجتماعی برجای گذاشت و با کمک این شبکه های اجتماعی می توان برای تنظیم دقیق برنامه های آموزشی و اعلام آن به دانشجویان در دوران کرونا کمک گرفت.

با توجه به نتایج فوق پیشنهادهایی به شرح ذیل ارائه گردید:

- مدیران و برنامه ریزان در حوزه مدیریت آموزش درسی دانشگاهها باید با کمک کارشناسان و نخبگان حوزه رسانه شبکه های اجتماعی را مدیریت کنند و در شکل گیری دروس در جهت فضای بهتر برنامه ریزی داشته باشند.

- در این راستا دوره های آموزش ضمن خدمت مستمر ویژه کارشناسان و مدیران و برنامه ریزان مدیریت آموزش در دانشگاهها برگزار شود، محتوای دوره های آموزشی و مواد آموزشی به گونه ای باشد که سبب ارتقای سواد رسانه ای شود.

- مدیران و برنامه ریزان در حوزه مدیریت آموزش درسی دانشگاهها باید به فعالیتهای گروهی دانشجویان در فضای مجازی اهمیت بیشتری بدهند.

زمانی و همکاران (۲۰۱۴)، رلا و زاپیرن (۲۰۱۹)، جک (۲۰۱۸)، کلارک و مایر (۲۰۱۷) و رنک (۲۰۱۷) همسو می باشد در تبیین این فرضیه می توان گفت که شبکه های اجتماعی برای افزایش و تقویت تعاملات اجتماعی در فضای مجازی مفید و مطابق با نظریه کارکردهای رسانه ای لاسول در آموزش تاثیر گذارند.

فرضیه فرعی پنجم: استفاده از شبکه های اجتماعی در تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا تاثیر معناداری دارد.

نتایج نشان می دهد که متغیر شبکه های اجتماعی $0/34$ تغییرات متغیر تسهیل فرایند یادگیری در دوران کرونا را پیش بینی می کند. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات در تاج و همکاران (۱۳۹۸)، نجفلو و همکاران (۱۳۹۶)، خسروی و همکاران (۲۰۱۴)، زمانی و همکاران (۲۰۱۴)، رلا و زاپیرن (۲۰۱۹)، جک (۲۰۱۸)، کلارک و مایر (۲۰۱۷) و رنک (۲۰۱۷) همسو می باشد در تبیین این فرضیه می توان گفت که امروزه بعضی از شبکه های اجتماعی با سرویس هایی که ارائه می دهند و با کاربری هایی که دارند، خود به یک رسانه خبری تبدیل شده و اثرات عمیقی بر وقایع مختلف در دنیای واقعی گذاشته اند؛ به خصوص بر زندگی افرادی که در آن عضو هستند. یکی از تاثیرات شبکه های اجتماعی شکل گیری مفاهیمی همچون صمیمیت و اعتماد در فضای سایبر است. مفاهیمی که در گذشته دستیابی و تحقق آن در حد یک رویا بود. در حال حاضر در سراسر جهان بسیاری از وب سایت ها امکانات و زیرساخت های شبکه های اجتماعی را در خود جای داده اند که موجب بالا رفتن آمار بازدید و افزایش مدت زمان حضور یک مخاطب در سایت می شود.

منابع

- موحدی، منیره؛ اسماعیلی فر، محمدصادق و غلامی پور، نادیا. (۱۳۹۴). تأثیر یادگیری تلفیقی مبتنی بر شبکه های اجتماعی بر خودکارآمدی دانش آموزان متوسطه دوم در درس ریاضی، *فناوری آموزش و یادگیری*، سال اول، شماره ۳، ۲۲-۸.
- نجفلو، پریسا؛ یعقوبی، جعفر و صلاحی مقدم، نفیسه. (۱۳۹۶). بررسی سواد اطلاعاتی و شبکه های اجتماعی دانشجویان تحصیلات تکمیلی کشاورزی (مورد مطالعه: دانشگاه زنجان) و تاثیر آن بر میزان یادگیری آنها، *نامه آموزش عالی*، دوره دهم، شماره ۳۸، ۱۷۵-۱۵۵.
- Ahmadi. M, Shiri Ahmadabady. M. E, and Asghari Moghadam. R, (2015). Evaluation and ranking of the factors affecting the success of study implementation of mobile learning in universities by using TRA model, *articles/10.1186/1472-6920-14-148*.
- Anderson RM, Heesterbeek H, Klinkenberg D, Hollingsworth TD. (2020). How will country-based mitigation measures influence the course of the COVID-19 epidemic? *The Lancet*. 395 (10228): 931-4.
- Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2014). *E-learning & the science of instruction: Proven guidelines for customers & designers of multimedia learning*. San Francisco, CA: Pfeiffer
- Horton, W. (2011). *E-learning by design*. US: Pfeiffer.
- Jeck, D. C. (2018). *The relationship between levels of teacher efficacy and variability in instructional strategies* (Unpublished doctoral dissertation). Alexandria, 11(16), 130-150.
- Khosravi. N, Bratdasjerdi. N, and Amirteymori. M. H, (2015). "Factors affecting mobile learning in medical education based on Frame", *Iranian Journal of Medical. Education*, Vol.14, Issue.3 .206-215.
- Organization WH. Laboratory biosafety guidance related to coronavirus disease 2019 (COVID-19): interim guidance, 30 may 2020. World Health Organization; 2020.
- Pempek, TA., Yermolayeva, YA. & Calvert, SL. (2009). *College students' social networking experiences on Facebook*. *Journal of Applied Developmental Psychology*. 30(3), 38-227.
- Renk, K., Mckinney, C., Klein, J., & Oliveros, A. (2017). *childhood discipline*
- اعلامی، فرنوش؛ سجادی، رضا؛ قاسم آبادی، محمدخلج. (۱۳۹۸). بررسی نقش تداوم یادگیری الکترونیکی بر توسعه حرفه ای: یک مطالعه موردی از صنعت تلکام. *آموزش و توسعه منابع انسانی*، سال ششم، شماره ۳۰، ۱۲۴-۱۰۵.
- بنی هاشم، کاظم؛ فرخی تیرانداز، سوسن؛ شاهعلیزاده، محمد و مولود مشهدی. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر شبکه های اجتماعی بر یادگیری الکترونیکی و خلاقیت دانشجویان، *مجله دانشگاه علامه طباطبایی*، سال پنجم، شماره ۴، ۸۰-۵۳.
- حسینی، زیلا؛ خوش نظر، عرفان؛ حسینی فولادی، شیوا. (۱۳۹۵). نقش شبکه های اجتماعی بر آموزش و یادگیری کاربران با تکیه بر مدیریت تکنولوژی، *کنفرانس بین المللی اقتصاد، مدیریت، روانشناسی*، تهران.
- خواجه شکوهی، علیرضا. (۱۳۹۲). *تحلیل نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات بر کیفیت زندگی روستاییان مطالعه موردی: روستاهای قرن آباد و اصفهان کلاته*. شهر گرگان، *فصلنامه علمی- پژوهشی دانشگاه گلستان*، ۷(۳)، صص ۱۰۳-۱۲۰.
- درتاج، فریبا؛ رجبیان ده زیره، مریم و اسدی نژاد، رضا. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان، *مدیریت آموزشی*، سال چهارم، شماره ۱۱، ۱۲۰-۱۴۳.
- سعیدی نجات، شهین و وفایی نجار، علی. (۱۳۹۰). تاثیر برنامه های آموزش از راه دور بر موفقیت تحصیلی دانشجویان، *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*، دوره ۱۱، شماره ۱ (پیاپی ۳۰)؛ ۹-۱.
- مجردی، وحید؛ اسلامی، علی؛ جمال، سعید. (۱۳۹۳). بررسی وضعیت استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی بین دانشجویان استان خراسان شمالی، *فصلنامه دانش انتظامی خراسان شمالی*، ۱(۴): ۸۵-۹۹.

perception of parents and current functioning in the femal collegestudents. Journal of adolescence 29(1): 78-90.

Rola-Sanchez. I, and Zapirain. B. G, (2019) “Mobile NBM-android medical mobile application designed to help in learning how to identify the different regions of interest in the brains white matte”, from: <https://bmcmmededuc.biomedcentral.com/Technology Training, VOL.6, N.3>

Wu JT, Leung K, Leung GM. (2020) Nowcasting and forecasting the potential domestic and international spread of the 2019-nCoV outbreak originating in Wuhan, China: a modelling study. The Lancet. ;395(10225):689-97.

Watkins R and Triner D. (2004). Assessing Readiness for E-learning, Performance Improvement Quaterly, Vol. 17, No.4. 66-79.

Zamani. B. B. A, Babri. H, and Ghorbani. S, (2014).“Identify ways to develop mobile learning in teaching-learning activities in medical education from the perspective of medical students and IT professionals”, Medical Education, Vol.13, No.2.87-97.

Quarterly Journal of Educational Psychology
Islamic Azad University Tonekabon Branch
Vol. 12, No. 2, summer 2021, No 46

Journal of Educational
Psychology

The Role of Social Networks in the Quality of E-Learning in the Corona Era (Case of study: Higher Education)

Vahid Asgari¹, Ali Jafari^{2*}

- 1) M.A. Department of communication sciences, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran
- 2) Associate Prof, Department of communication sciences, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran

Abstract

The purpose of this study is to investigate the role of social networks in the quality of e-learning in the Corona era. The research method is applied in terms of achieving the goal, and survey in terms of collecting information. The statistical population included all the students of the universities of Ardabil city in the academic year of 2019-2020 and the method used for sampling was stratified random method. To determine the sample size, Morgan's table was used and the number of statistical samples was estimated to be 381 people. To collect the data, the questionnaire of social networks and the quality questionnaire of e-learning were used. The validity of the questionnaire was determined by face validity and reliability through Cronbach's alpha test. Hypotheses were analyzed using spss software version 22 and simple regression was used to test them. The results of the research showed. Social networks on the dimensions of e-learning quality (educational quality) including (quality of reflection in classroom management, creating a learning environment similar to face-to-face classroom, strengthening group activities, facilitating the learning process and fine-tuning the program and announcing it to students) Corona has a significant positive effect.

Key words: Social networks, quality of e-learning, educational quality, Corona.
